

Šifra predmeta: 10-2-03

PREHRANA NEPREŽVEKOVALCEV

Število KT: 5

Nosilec predmeta: prof. dr. Janez Salobir

Izvajalci: prof. dr. Janez Salobir, prof. dr. Mojca Narat

Št. ur skupaj: 125

Predavanj: 10

Seminarskih vaj: 5

Lab. vaj: 25

Drugo: 85

2. Pogoji za vključitev:

Na predhodno končanih študijskih programih skupno vsaj 30 KT s področja prehrane, biokemije in fiziologije ljudi oz. višjih živali.

3. Izobraževalni cilji in predvideni študijski rezultati: (Predmetnospecifične komponente)

Izobraževalni cilji: Cilj predmeta je, da študenti preko predavanj, izdelave seminarske naloge in dela v laboratoriju obdelajo posamezne aktualne teme v prehrani neprežvekovalcev. Pri tem se naučijo reševati prehranske probleme na ravni oskrbe, proizvodnosti živali, zdravstvenim stanjem prebavil, imunskim sistemom, okoljem oz. varovanjem okolja, specifik delovanja nekaterih krmil in krmnih dodatkov v prehrani neprežvekovalcev. Študenti z izbranimi praktičnimi laboratorijskimi vajami spoznajo nekatere analitske pristope k reševanju raziskovalnih problemov prehrane neprežvekovalcev.

Študijski rezultati: Predviden študijski rezultat je usposobitev študenta za s problematiko in vrsto neprežvekovalcev povezanim načrtovanjem in izvedbo prehranske raziskave.

4. Vsebina predmeta:

Vsebina predmeta se prilagaja trenutnim aktualnim temam s področja prehrane neprežvekovalcev predvsem s področij:

- Potrebe po hranilih: sodobne metode vrednotenja energije, aminokislin in mineralov pri prašičih in perutnini, vpliv oskrbe z aminokislinami na proizvodnost in klavno kakovost živali.
- Interakcije med prehrano in zdravstvenim stanjem ter imunskim sistemom: vpliv prehrane na imunski status živali, alergogene snovi hrane (predvsem pri mladih živalih).
- Interakcije med prehrano in okoljem: zmanjšanje obremenjevanja okolja s pomočjo prehrane (encimi, GMO...),
- Učinki nekaterih krmil in krmnih dodatkov v prehrani neprežvekovalcev: predvsem učinki in delovanje klasičnih krmnih dodatkov (probiotiki, organske kisline...) in novejših (npr. rastlinski ekstrakti).
- Antinutritivne snovi in toksini: delovanje, vpliv na zdravje, preprečevanje.
- Vpliv prehrane na kakovost živalskih proizvodov: prehranski vplivi na senzorično in prehransko (funkcionalno) vrednost mesa in jajc.
- Načrtovanje in izvedba prehranske raziskave pri neprežvekovalcih.

Posamezne teme vključujejo tudi spoznavanje z raziskovalnimi metodami. Nekatere

analitske metode pa bodo predstavljene v okviru laboratorijskih vaj.

5. Temeljni študijski viri (v primeru knjig in monografij so študijski vir le izbrana poglavja iz njih):

Tekoča znanstvena periodika in izbrana poglavja iz:

- Mosenthin R, Zentek J, Žebrowska T. *Biology of Nutrition in Growing Animals*. Elsevier, 2007.

6. Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarsko delo, laboratorijske vaje.

7. Preverjanje znanja – obveznosti študenta:

Preverjanje znanja: končna ocena predmeta je tehtana aritmetična sredina:

- a) ustnega ali pisnega izpita (50 %),
- b) pozitivno ocenjenega seminarja (50 %).

Obveznosti študenta:

- a) priprava pisne seminarske naloge in njena predstavitev,
- b) pisni ali ustni izpit.

8. Reference izvajalcev predmeta:

Salobir Janez

1. REZAR, Vida, MARINŠEK LOGAR, Romana, JEŠE JANEŽIČ, Vesna, PAJK ŽONTAR, Tanja, SALOBIR, Karl, OREŠNIK, Andrej, SALOBIR, Janez. Wheat bran and oat bran effectively reduce oxidative stress induced by high-fat diets in pigs. *Ann. nutr. metab.*, 2003, vol. 47, št. 1, str. 78-84. JCR IF: 1.81, SE (52/88), endocrinology & metabolism, x: 2.924, SE (20/53), nutrition & dietetics, x: 1.777
2. FRANKIČ, Tamara, PAJK ŽONTAR, Tanja, REZAR, Vida, LEVART, Alenka, SALOBIR, Janez. The role of dietary nucleotides in reduction of DNA damage induced by T-2 toxin and deoxynivalenol in chicken leukocytes. *Food chem. toxicol.*, 2006, letn. 44, št. 11, str. 1838-1844. JCR IF: 2.393, SE (7/96), food science & technology
3. REZAR, Vida, FRANKIČ, Tamara, NARAT, Mojca, LEVART, Alenka, SALOBIR, Janez. Dose-dependent effects of T-2 Toxin on performance, lipid peroxidation and genotoxicity in broiler chickens. *Poultry sci.*, 2007, vol. 86, str. 1155-1160. JCR IF (2006): 1.656, SE (6/44), agriculture, dairy & animal science

Narat Mojca

1. DEBELJAK, Maruša, FRAJMAN, Polona, LENASI, Tina, NARAT, Mojca, BALDI, Antonella, DOVČ, Peter. Functional analysis of the bovine beta-and kappa casein gene promoters using homologous mammary gland derived cell line. *Arch. Tierz.*, 2005, letn. 48, št. 4, str. 334-345. JCR IF: 0.491, SE (29/43), agriculture, dairy & animal science, x: 0.868
2. REZAR, Vida, FRANKIČ, Tamara, NARAT, Mojca, LEVART, Alenka, SALOBIR, Janez. Dose-dependent effects of T-2 Toxin on performance, lipid peroxidation and genotoxicity in broiler chickens. *Poultry sci.*, 2007, vol. 86, str. 1155-1160. JCR IF (2006): 1.656, SE (6/44), agriculture, dairy & animal science, x: 0.874
3. BOGOVIČ MATIJAŠIĆ, Bojana, NARAT, Mojca, ZORIČ PETERNEL, Metoda, ROGELJ, Irena. Ability of *Lactobacillus gasseri* K7 to inhibit *Escherichia coli* adhesion in vitro on Caco-2 cells and ex vivo on pigs' jejunal tissue. *Int. j. food*

microbiol., 2006, letn. 107, št. 1, str. 92-96. JCR IF: 2.608, SE (4/96), food science & technology, x: 1.025, SE (32/88), microbiology, x: 3.118